

ХОМЕОПАТИЯ

ДОСИЕТАТА
НА ЕКСПЕРТА

АКУШЕРСТВО И ГИНЕКОЛОГИЯ

Мишел БОАРОН и Франсоа РУ
Със сътрудничеството на доктор Кристел ШАРВЕ

София, 2019

Преводът е направен по изданието:

Michèle BOIRON – François ROUX

Avec la collaboration du docteur Christelle CHARVET

GYNÉCOLOGIE ET OBSTÉTRIQUE

© Newsmed, 2015

Графична концепция за визуалното оформление на корицата и на вътрешните страници:
Агенция Комета (Клое Елген)

Правата за превод са запазени за всички страни.

Всяко пълно или частично възпроизвеждане или представяне, каквото и да е то, на страниците, публикувани в настоящата книга, направено без разрешение на авторите, е незаконно. Разрешени са единствено копирането за лично ползване, което няма да се използва за колективно ползване, както и анализите или кратките цитати, свързани с научния или информационен характер на изданието, в което са включени (закон от 11 март 1957 г., член 40 и 41 и Наказателен кодекс, член 425). Въпреки това, с разрешението авторите, могат да се правят фотокопия. Такова разрешение може да се получи от Френския център за авторските права, ул. Grands-Augustins № 20 – 75006, Париж, който е упълномощен от издателя да го представлява в подобни случаи.

Всички права на български език запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана или предавана под каквато и да е форма и по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

© г-р Иван Тричков, превод, 2019

© г-р Райна Томова, медицинска редакция, 2019

© Издателство „Изток-Запад“, 2019

ISBN 978-619-01-0401-8

Прегovor**ХОМЕОПАТИЯТА В****АКУШЕРСТВОТО И ГИНЕКОЛОГИЯТА****7****ГИНЕКОЛОГИЯ**

1	ПРЕДМЕНСТРУАЛНИ СМУЩЕНИЯ	11
	Мастодиния (болки в млечните жлези)	12
	Схема за вземане на решение	16
	Чувство за тежест и болка в краката	18
	Схема за вземане на решение	21
	Мигрена	23
	Схема за вземане на решение	27

2	СМУЩЕНИЯ В МЕНСТРУАЦИЯТА	29
	Дисменорея (болезнена менструация)	30
	Схема за вземане на решение	34
	Функционални менорагии (обилна менструация)	36
	Схема за вземане на решение	39

3	ЦИСТИТИ	41
	Схема за вземане на решение	47

4	ЛЕВКОРЕЯ (бяло вагинално течение)	49
	Схема за вземане на решение	54

5	СМУЩЕНИЯ В ПОВЕДЕНИЕТО, СВЪРЗАНИ С МЕНСТРУАЛНИЯ ЦИКЪЛ	57
	Схема за вземане на решение	61

6	СМУЩЕНИЯ В СЪНЯ, СВЪРЗАНИ С МЕНСТРУАЛНИЯ ЦИКЪЛ	63
	Схема за вземане на решение	67
7	СМУЩЕНИЯ В ПЕРИОДА НА ПЕРИМЕНОПАУЗАТА И МЕНОПАУЗАТА	69
	Топли вълни	73
	Схема за вземане на решение	76
	Остеопения – Остеопороза	78
	Схема за вземане на решение	81
8	МАНИПУЛАЦИИ В АКУШЕРСТВОТО И ГИНЕКОЛОГИЯТА	83
	Схема за вземане на решение	
	Поставяне на вътрематочна спирала	89
	Схема за вземане на решение	
	Подпомагане на медицински асистираното забременяване	90
АКУШЕРСТВО		
9	ОТКАЗВАНЕ ОТ ЦИГАРИТЕ	93
	Схема за вземане на решение	98
10	НЕРАЗПОЛОЖЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С БРЕМЕННОСТТА	101
	Гадене – Повръщане	106
	Схема за вземане на решение	108
	Парене по хода на храносмилателния тракт	109
	Схема за вземане на решение	111
	Запек	114
	Схема за вземане на решение	115

Хемороиди	116
Схема за вземане на решение	118
Тежест в краката	119
Схема за вземане на решение	121
Лигаментарни болки (в гърба, в таза)	123
Схема за вземане на решение	125
Крампи	126
Схема за вземане на решение	127
Смущения в съня	128
Схема за вземане на решение	129
Смущения в поведението: тревожност	131
Схема за вземане на решение	133
11 ПОДГОТОВКА ЗА РАЖДАНЕ	135
Схема за вземане на решение	141
12 СЛЕДРОДИЛЕН ПЕРИОД	143
Болки в перинеума	146
Схема за вземане на решение	148
Маточни контракции	149
Схема за вземане на решение	150
Хемороиди	151
Тежест в краката	151
Астения (отпадналост)	152
Схема за вземане на решение	153
Baby blues (следродилна тъга)	154
Схема за вземане на решение	155
13 КЪРМЕНЕ	157
Болки при идването на кърмата и при отбиване	160
Схема за вземане на решение	161
Стимулиране на лактацията	162
Схема за вземане на решение	163
Запушване на млечните канали	164
Схема за вземане на решение	165

Рагади на гръдните зърна	166
Схема за вземане на решение	167
На фокус	169
Разреждания на хормони	171
<i>Actea racemosa</i>	174
<i>Lachesis mutus</i>	176
<i>Sepia officinalis</i>	178
Проучвания/Библиография	181

Предговор

Ролята на фармацевта като здравен консултант става все по-значима.

За нас това е отговорност, която налага непрекъснато обучение за повишаване на знанията.

Като фармацевти, ние не можем да не познаваме хомеопатичните медикаменти. В тази колекция от книги ние разглеждаме областите от медицината, за които пациентите най-често ни разпитват и в които **използването на хомеопатични медикаменти дава допълнителни възможности както на клиента в аптеката/пациента, така и на фармацевта.**

Избирайки да разгледаме проблемите на акушерството и гинекологията в това издание, си поставихме две цели: от една страна да предоставим на работещите в аптеката специално адаптиран към тяхната работа инструмент и от друга страна да отговорим на очакванията на жените, които все по-често търсят съвети, съчетаващи ефикасност и сигурност. За да подобрим качеството на грижата, която предлагаме на нашите клиентки, ние се обърнахме към доктор Кристел Шарве, специалист акушер-гинеколог и хомеопат, която уточнява: „Най-често гинекологичните симптоми, от които се оплакват нашите пациентки, са функционални и се предизвикват от нарушено хормонално равновесие. Хомеопатията е особено подходяща за лечението на този хормонален дисбаланс. Тя не нарушава физиологията и позволява на пациентките да преодолеят смущенията, свързани с перименопаузата или предменструалния синдром, без нежелани странични ефекти. Бременните жени могат да използват хомеопатията от началото на тяхната бременност до самото раждане. Тя помага за преодоляване на неразположенията в хода на бременността и улеснява хармоничното протичане на самото раждане и на следродилния период.“

В аптеката ние ще се ограничим само до острите оплаквания, тъй като хроничните патологии са обект на лекарска консултация. Желанието ни е да Ви предадем нашите опит, страст и умения. Надяваме се, когато давате хомеопатични съвети, Вие да изпитвате същото удоволствие, каквото ние изпитвахме, докато пишехме тази книга за Вас.

Пожелаваме Ви това да Ви донесе много благодарности от страна на Вашите клиенти.

Мишел БОАРОН
Франсоа РУ

ХОМЕОПАТИЯТА В АКУШЕРСТВОТО И ГИНЕКОЛОГИЯТА

Фармацевтите и лекарите се допълват в работата си като медицински професионалисти при лечението на своите пациенти. Точно затова приех с голям интерес молбата на Мишел Боарон и Франсоа Ру да си сътрудничим за написването на тази книга.

За мен, като специалист акушер-гинеколог, предписването на хомеопатични медикаменти е ежедневие. Смятам, че те са ефикасни и това, че нямат ятрогенно действие ги прави изключителни и забележителни. Те са подходящи за лечение на по-голямата част от симптомите, които се предизвикват от физиологични състояния като бременност и кърмене, или от хормонален дисбаланс.

Основната цел на тази книга е да позволи на фармацевта и на неговия екип да **дадат съвет на своите клиентки още в аптеката**. Затова подбрах множество ситуации от акушерството и гинекологията, в които фармацевтът и неговият екип могат да препоръчат хомеопатични медикаменти или да насочат клиентките си за консултация с лекар-хомеопат.

Голям брой гинекологични оплаквания **могат да се повлияят от хомеопатично лечение**, без да се стига до преглед от лекар или до допълнителни изследвания. В книгата ние предлагаме отговорите, които фармацевтите могат да дадат на пациентките, които се обръщат към тях при остри оплаквания като гъбични инфекции, топли вълни, предменструален синдром, неразположения, свързани с бременността, подготовка за раждане...

Но фармацевтът трябва също така да познава **показанията и границите на хомеопатията** в акушерството и гинекологията и да може да се ориентира когато стана дума за:

- Състояния, при които прегледът от лекар е наложителен, преди да се назначи евентуално хомеопатично лечение. Предварителната лекарска консултация е необходима, за да се постави диагнозата и да се подбере най-подходящото лечение. Може да става дума (и списъкът далече не е изчерпателен) за псевдомикози, за недоказани рецидивиращи пикочни инфекции, за вторична дисменорея (трябва да се изключи ендометриоза), за много обилна менструация (менорагия) или за кървене извън менструацията (метрорагия), които налагат да се изключи вътрематочен полип или миома. При бременната жена появата на контракции, на мигрена или на отоци е сигнал, че се налага лекарска консултация.

- Състояния, които не са за хомеопатично лечение, а налагат спешно започване на алопатично лечение. Например някои патологии на бременността (повишено кръвно налягане, повишена опасност от преждевременно раждане), гинекологични кръвоизливи...
- Ситуации, при които пациентката може да получи индивидуализирано хомеопатично лечение. В такъв случай тя трябва да бъде посъветвана **да се обърне към лекар-хомеопат**. Става дума за хронични или рецидивиращи патологии. Например някои вулво-вагинити или пикочни инфекции, рецидивиращи вирусни инфекции (херпес, кондиломи), някои по-тежко протичащи предменструални синдроми, смущения на перименопаузата или менопаузата с множество симптоми, топли вълни, които не се поддават на обичайното хомеопатично лечение и по-специално такива, които се появяват след спиране на провеждано хормонално лечение.

Фармацевтът е основен партньор **в предаването на информацията**, която лекарят предоставя на своите пациенти и която се съдържа в рецептата. Това налага той да притежава един минимум от знания, свързани с гинекологията и хомеопатията, за да може да обясни кога да се приемат медикаментите в зависимост от цикъла.

Надявам се, че тази книга ще даде подходящ отговор за всички ситуации, при които фармацевтът е първият и привилегирован събеседник на пациентките.

Съвсем съзнателно някои теми не са разгледани в книгата, защото те ще бъдат развити в други издания, като например поддържащата хомеопатична терапия при пациентки, които се лекуват за онкологични заболявания, например рак на гърдата.

Доктор Кристел Шарве

ХОМЕОПАТИЯ

**ДОСИЕТАТА
НА ЕКСПЕРТА**

**ГИНЕКОЛОГИЯ
ПРЕДМЕНСТРУАЛНИ СМУЩЕНИЯ**

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

На фокус

**Проучвания
Библио**

ПРЕДМЕНСТРУАЛНИЯТ СИНДРОМ (ПМС) представлява сбор от симптоми, които се появяват десетина дни преди менструация (през втората половина от цикъла), изчезват след менструация и са налични поне в два последователни цикъла. Трябва да се отбележи голямото разнообразие в проявите на ПМС, което засяга от 10 до 90% от жените според различните публикации. 30% от младите момичета имат ПМС. Проявите са умерено изразени в 50% от случаите и пречат на социалния живот на около 35% от жените. В 5 до 10% от случаите симптомите протичат тежко.

Причините за появата на този синдром не са много ясни, като ролята на хормоналния дисбаланс остава една от възможностите. Най-честите клинични симптоми са болки в гърдите (мастодиния), подуване на корема, поява на отоци, евентуално с увеличаване на теглото, промяна на настроението в посока на раздразнителност или депресия, умора, мигрена, кожни прояви (акне, херпес). Възможно е да се появят и други симптоми: храносмилателни (запек, диария), УНГ смущения (прегракване, кашлица), ставни болки... Те могат да се приемат като част от ПМС, ако се появяват преди менструацията и изчезват с нея, и се възпроизвеждат при всеки менструален цикъл.

Хомеопатичното лечение позволява да се въздейства върху причината за появата на предменструалния синдром, като най-често се предписват разреждания на хормони с регулаторно действие. В случай на много силно изразен ПМС или такъв, който не се повлиява от стандартното лечение, специализираната консултация позволява индивидуализиране на терапията.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Мастодинията представлява болки в гърдите, които се появяват непосредствено преди менструация и са налични в поне два менструални цикъла.

КЛИНИЧНА КАРТИНА

- Пациентките говорят за напрежение и подуване на гърдите.
- Болките могат да са двустранни или да се местят от едната към другата гърда.
- Гърдите може да са подути, с розов или червен цвят. Няма секреция от млечните жлези. Наличието на възел е индикация за преглед от лекар.

Болките в гърдите могат да се комбинират в рамките на един **предменструален синдром** с тежест в корема и малкия таз, мигрена, промени в настроението, умора.

ПАТОФИЗИОЛОГИЯ

Съществуват различни хипотези за появата на напрежение в гърдите.

- *Смущения в хормоналното равновесие между естрогените и прогестерона, като при някои пациентки има и различна чувствителност на рецепторите в млечните жлези към тези хормони. Тази хипотеза е възможна, тъй като не всички жени имат болки в гърдите преди менструация.*
- *Нарушения в нивото на надбъбречните хормони и по-специално на алдостерона, което води до задръжка на течности.*

За отбелязване е, че при пушещите жени, при жените, които не извършват редовни физически упражнения и консумират прекомерно мазни храни предменструалният синдром е по-чест.

ТЕРАПЕВТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

- *Орални прогестеронови препарати: те имат различен ефект при различните пациентки; ефикасността им е по-добра, когато се прилагат в продължение на три седмици, като така блокират овулацията.*
- *Микропрогестеронови пилули: те не блокират напълно овулацията, което обяснява по-голямата честота на болките в млечните жлези при жените, които ги използват.*
- *Прогестеронови средства за локална апликация върху гърдите.*
- *Естрогено-прогестеронови противозачатъчни: да се има предвид, че при някои жени противозачатъчните могат да предизвикат болки в млечните жлези.*
- *Аналгетици и противовъзпалителни средства: не са лишени от риск и редовното им използване не се препоръчва.*
- *Фитотерапия: масло от вечерна иглика, витекс...*

ПОКАЗАНИЯ ЗА ХОМЕОПАТИЧНО ЛЕЧЕНИЕ

Нарушаваща комфорта на жената предменструална мастодиния, особено при пациентки, които не могат или не желаят да провеждат хормонално лечение.

ОСНОВНИ ХОМЕОПАТИЧНИ МЕДИКАМЕНТИ

Bryonia 9 CH

Bryonia alba L. или *Bryonia dioica* (сем. Тиквови)

Дива бяла тиква

Използвана част: пресният корен

- Подути, топли и болезнени гърди
- Подобрене от носене на стегнат сутиен
- Влошаване от движение

Folliculinum 15 CH

Фоликулин

- Предменструално напрежение и болка в млечните жлези
- Влошаване от топлина, от покой, преди менструация, по време на овулация, през нощта
- Подобрене от движение
- Възможно е да се насложат психични смущения (раздразнителност), смущения в менструалния цикъл (обилна менструация, къс цикъл), храносмилателни смущения, кожни прояви (акне)

 Вж. Фокус върху разрежданията на хормони, стр. 174

Lac caninum 9 CH

Кучешко мляко

- Гърдите са силно болезнени преди менструация, чувствителни при най-малко движение
- Подобрене от носене на не много стегнат сутиен
- Болките сменят местоположението си от едната страна към другата, в зависимост от циклите

Phytolacca decandra 9 CH

Phytolacca decandra L. (сем. Phytolaccaceae)

Фитолака декандра

Използвана част: цялото прясно растение с узрелите плодове

- Конгестия и болезнена напрегнатост на гърдите преди и по време на менструация
- Дисменорея
- Чувствителни възли в млечните жлези (фиброкистозна мастопатия)

Progesteronum 5 CH

Прогестерон

- Подути в предменструалния период гърди

 Вж. Фокус върху разрежданията на хормони, стр. 174

ПРЕДМЕНСТРУАЛНИ МАСТОДИНИИ (болки в млечните жлези)

Bryonia 9 CH

Lac caninum 9 CH

Phytolacca decandra 9 CH

по 5 гранули от всяко 3 пъти на ден
през втората половина от цикъла,
от 16-ия до 25-ия ден

Folliculinum 15 CH

по 5 гранули сутрин, обед и вечер
на 8-ия и 20-ия ден от цикъла

ПРИМЕР ОТ ПРАКТИКАТА

- *Спрях противозачатъчните, защото искам да родя дете и оттогава имам болки в гърдите, които се появяват обикновено 10 дни преди менструация. Всеки цикъл болката сменя мястото си. Прочетох в едно списание за жени, че хомеопатията може да помогне в такива случаи.*

Гърдите ви подуват ли се и усещате ли възли при пипане?

Наистина ги усещам подути, болезнени и дори топли. Забелязах, че ако сложа стегнат сутиен, това ме облекчава.

Съветвам Ви да взимате Bryonia 9 CH и Lac caninum 9 CH, по 5 гранули от всеки медикамент. Днес повтаряйте приемите начесто, а в следващите дни вземайте от лекарствата по два-три пъти на ден. Ако симптомите продължават, консултирайте се с лекар.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Става дума за тежест и болки в долните крайници, които се появяват непосредствено преди менструацията, могат да продължат по време на менструацията и са налични в поне два последователни цикъла.

КЛИНИЧНА КАРТИНА

- *За да опишат усещанията си, пациентките често използват думите „тежест“ или „болка“. Често двустранни, тези усещания могат да са придружени от отоци на глезените и от наддаване на тегло, което е израз на задръжката на вода. Ако увеличаването на теглото е значително, говорим за „идиопатични циклични отоци“. Възможно е да има и разширени вени. Някои от рисковите фактори са: наследственост, възраст, хормонално лечение, продължително стоене права, излагане на слънце, бременност. Болките в долните крайници са признак за наличието на венозна недостатъчност. Възможно е да се развие и по-разгърнат предменструален синдром с тежест в корема и малкия таз, напрежение в гърдите, мигрена, промени в настроението, умора, хемороиди.*

При появата на болка само в единия прасец, който е уплътнен и зачервен, и особено ако пациентката използва естрогено-прогестеронови противозачатъчни трябва да се мисли за флебит и да се извърши преглед от лекар, допълнен от доплерово изследване на долните крайници.

- *Хемороидите са венозни образувания, които обикновено са разположени в аналния канал. Те могат да бъдат външни или вътрешни. Това са малки „възглавнички“, чието предназначение е фино да запушват отвора на ануса. Болестното им разширяване предизвиква болки, дори кървене (ректорагия), което налага задължително да се изключи злокачествено заболяване. Причините могат да бъдат различни: наследственост, механични увреди, но също така и съдови смущения. През предменструалния период явленията на застой в съдовата система, засилващи се от предменструалните промени в чревния транзит, довеждат до разширяване на хемороидите, които стават болезнени и налагат лечение.*

ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИ ДАННИ

Всяка втора пациентка се оплаква от болки в краката преди настъпване на менструацията.

ПАТОФИЗИОЛОГИЯ

Засилването на капилярната пропускливост с оток на тъканите е основната причина за чувството на тежест в долните крайници. Дължи се на хормонални смущения, свързани с нарушаване на хормоналното равновесие на ниво хормонални рецептори, които са налични във всеки орган.

ТЕРАПЕВТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

- *За класическо симптоматично лечение на тези оплаквания се използват венотоници, приемани през устата или прилагани локално.*
- *Фитотерапия, най-вече с хамамелис или червена лоза, приемани през устата или прилагани локално.*
- *Анти-алдостеронови диуретици, които се използват предимно за лечение на големите идиопатични циклични отоци.*

ПОКАЗАНИЯ ЗА ХОМЕОПАТИЧНО ЛЕЧЕНИЕ

Болки в краката, дължащи се на венозна недостатъчност, особено ако се появяват през предменструалния период.

ОСНОВНИ ХОМЕОПАТИЧНИ МЕДИКАМЕНТИ

Apis mellifica 15 CH

Apis mellifica L. (сем. Пчели)

Пчела

Използвана част: цялата пчела

- *Перивенозен оток, който се влошава от топло и се подобрява от студено под всякаква форма.*

Arnica montana 9 CH

Arnica montana L. (сем. Сложноцветни)

Планинска арника

Използвана част: цялото свежо растение в период на цъфтеж

- *Болезнени варици, които се влошават при умора*
- *Крежкост на капиллярите, разширени вени, телеангиектазии*
- *Arnica montana е съдов протектор*

Lachesis mutus 9 CH

Lachesis mutus L. (сем. Усойници)

Ням кротал

Използвана част: отровата

- *Разширени вени, тежест в краката*
- *Болка, която се засилва от топлина*
- *Непоносимост към пристягане, към ластични чорапи*
- *Облекчение с настъпване на менструацията*

Vipera redi 5 CH

Vipera aspis L. (сем. Усойници)

Аспида, каменарка

Използвана част: отровата

- *Болезнен перивенозен оток*
- *Болка, сякаш вените се пръскат*
- *Влошаване на състоянието при седнало положение и висящи крака, подобрене при повдигане на краката*

ТЕЖЕСТ И БОЛКИ В КРАКАТА

Arnica montana 9 CH
Hamamelis virginiana 5 CH
по 5 гранули от всяко сутрин и вечер

При наличие на оток

Apis mellifica 15 CH
по 5 гранули на всеки час
приемите се разреждат
при подобрение

При наличие на болка

Vipera redi 5 CH
по 5 гранули на всеки час
приемите се разреждат
при подобрение

Ако състоянието се подобрява с настъпване на менструацията

Lachesis mutus 9 CH
по 5 гранули сутрин и вечер
в трите дни преди настъпването
на менструацията

ПРИМЕР ОТ ПРАКТИКАТА

- *Утре сутринта трябва да предприема много дълго пътуване със самолет и всеки път, когато пътувам така, краката и ходилата ми се подуват. Последния път бях свалила обувките си по време на полета и много трудно ги обух, след като пристигнахме. Това ме тревожи много, още повече че съм във втората половина на цикъла си и през този период често имам съдови проблеми. Какво бихте ме посъветвали?*

Предлагам Ви да вземете веднага 5 гранули **Lachesis mutus 9 CH**, които да повторите утре сутринта, а по време на полета на всеки час да смучете по 5 гранули **Vipera redi 5 CH** и **Apis mellifica 15 CH**.

Можете да проведете същото лечение и на връщане. Приятен път и не забравяйте да сложите ластични чорапи, както и да пиете течности и да се разхождате в самолета по време на полета.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Мигрената представлява главоболие, което се изразява в периодични, понякога много силни кризи, между които няма главоболие и медицинският преглед е нормален.

Тези кризи могат да се предшестват от симптоми, които се наричат „аура“ и които са или храносмилателни (гадене), или очни (болки в очните ябълки, свръхчувствителност към светлина). Тези симптоми могат да се появят и по време на самата мигренозна криза и да я съпровождат. В случай на предменструална мигрена, която се нарича още катамениална мигрена, появата на тези симптоми е свързана с настъпването на менструацията (появяват се малко преди или по време на менструацията).

КЛИНИЧНА КАРТИНА

Клиничният преглед е без отклонения. При всяка необичайна мигренозна криза трябва да се измери кръвното налягане и да се извърши преглед от лекар.

ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИ ДАННИ

- 10% от населението получават редовно мигренозни кризи.
- Съотношението жени/мъже е 3 към 1.
- Катамениалната мигрена представлява 14% от мигрените. Започва след пубертета, рядко след 40-годишна възраст.

ПАТОФИЗИОЛОГИЯ

- Патологията е доброкачествена, но много инвалидизираща и се отразява на обществения и професионален живот.
- Цикличната ѝ поява влошава още повече изживяването на кризата поради предварителното очакване на болката.

ТЕРАПЕВТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

- *Обезболяващи*
- *Противовъзпалителни*
- *Триптани*
- *Производни на моравото рогче*

ПОКАЗАНИЯ ЗА ХОМЕОПАТИЧНО ЛЕЧЕНИЕ

- *Мигрени, които се появяват в рамките на предменструалния синдром*
- *Профилактика на мигренозните кризи*

ОСНОВНИ ХОМЕОПАТИЧНИ МЕДИКАМЕНТИ

Belladonna 9 CH

Atropa belladonna L. (сем. Картофови)

Белагона

Използвана част: цялото свежо цъфнало растение

- Конгестивно главоболие с пулсиращи болки
- Зачервяване и затопляне на лицето

Succalmen europaeum 9 CH

Succalmen purpurascens L. (сем. Игликови)

Пурпурна циклама

Използвана част: прясната гругка, очистена от корени и израстъци

- Главоболия със зрителни смущения, виене на свят и диспептични храносмилателни смущения
- Непоносимост към мазни храни

Folliculinum 15 CH

Фоликулин

- Класически предменструален синдром с мастодинии, отоци и смущения в настроението

 Вж. Фокус върху разрежданията на хормони, стр. 174

Iris versicolor 9 CH

Iris versicolor L. (сем. Перуникови)

Синя перуника

Използвана част: прясно коренище

- Главоболие и повръщане с горчив вкус

Sepia officinalis 9 CH

Sepia officinalis L. (сем. Сепии)

Мастило от сепия

- Туптящо главоболие, разположено над очната ябълка вляво
- Придружаващи храносмилателни смущения (гадене, чувство за празнота в стомаха, повръщане)
- Цисталгии

МИГРЕНА

**Зрителни смущения,
световъртеж и храносмилателни прояви**

Cyclamen europaeum 9 CH
по 5 гранули на всеки два часа

**При наличие на гагене
и повръщане**

Sepia officinalis 9 CH
по 5 гранули на всеки два часа

**При изразен
предменструален синдром**

Folliculinum 15 CH
по 5 гранули сутрин, обед и вечер
на 8-ия и на 20-ия ден от цикъла

ПРИМЕР ОТ ПРАКТИКАТА

- *Всеки месец е така, получавам много силно главоболие няколко дни преди менструация. Прочетох в интернет, че някои жени използват хомеопатия за това.*

Имате ли и други оплаквания, освен главоболието?

Да, имам проблеми с очите и понякога ми се вие свят.

Имате ли по-силно изразен предменструален синдром, гърдите Ви погубват ли се?

Не.

Съветвам Ви още при появата на главоболието да вземете 5 гранули **Susclamen europaeum 9 CH** и 5 гранули **Belladonna 9 CH**, като в началото повтаряте приемите на всеки 1–2 часа, а след това ги разреждате в зависимост от подобрението.

ХОМЕОПАТИЯ

**ДОСИЕТАТА
НА ЕКСПЕРТА**

**ГИНЕКОЛОГИЯ
СМУЩЕНИЯ В МЕНСТРУАЦИЯТА**

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

На фокус

**Проучвания
Библио**

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Става дума за периодични болки в малкия таз, с маточен произход, които се появяват непосредствено преди или в началото на менструацията и траят различно дълго, но отсъстват извън периода на менструацията.

КЛИНИЧНА КАРТИНА

- Обикновено болките са по средата на малкия таз, но могат и да се разположат странично (често са вляво, защото матката е ориентирана наляво). Болката често ирадира към бедрата, гърба или таза. Понякога болката предизвикват вагусово прималяване със загуба на съзнание.
- Тягюневата интоксикация, появата на първата менструация в ранна възраст, обилната и продължителна менструация, както и семейното предразположение са рискови фактори.

ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИ ДАННИ

Трябва да разграничаваме два типа дисменореи.

- **Първична дисменорея:** тя се появява още в началото на пубертета. Засяга 50 до 70% от подрастащите. Много често тя е есенциална, което означава, че не се дължи на някакво увреждане. Не налага непременно медицинска консултация.
- **Вторична, често органична дисменорея:** тя се появява у по-възрастните жени, обикновено след период на неболезнена менструация. В тези случаи винаги трябва да се търси причината, като например наличието на ендометриоза. Дисменорея от този тип може да се наблюдава и при девойки и тогава трябва да се мисли за хематоколпос (задръжка на менструална кръв зад непробития химен). В такъв случай решението на въпроса е хирургично.

Всяка вторично появила се дисменорея налага медицинска консултация.

ПАТОФИЗИОЛОГИЯ

- Причините за появата на есенциалната или първична дисмнорея са много: болката по време на менструация може да се дължи на силните контракции на маточната мускулатура (миометриума) със спазъм на нейните артериоли. Това довежда до хипоксия, от която тъканите страдат, и съответно до болка. Тютюнопушенето също е фактор, който влошава тези спастични и исхемични механизми.
- Субстанциите, които понастоящем се приемат за отключващи дисмнореята, са преди всичко простагландините и най-вече простагландин E2 (PgE2). Болезнената менструация е свързана с повишеното секретирание на това вещество от ендометриума.
- Не може да се отрече и ролята на мозъчната кора, тъй като есенциалната дисмнорея често се появява в рамките на един по-особен психо-емоционален и социално-културен контекст.

ТЕРАПЕВТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

- **Антипростагландините** си остават най-често предписваните средства. Тези медикаменти потискат синтеза на простагландините. Тяхната ефикасност е напълно реална (80%), но рискът от нежелани, потенциално тежки странични ефекти, ограничава тяхното използване. За предпочитане са нестероидните противовъзпалителни медикаменти с по-бърза елиминация.
- **Спазмолитиците, миорелаксантите и обезболяващите средства** също могат да бъдат използвани.
- **Прогестероновите** препарати намаляват двигателната възбуда на матката; тези субстанции са полезни, когато има нередовен цикъл. Предпочита се естественият прогестерон или дихидропрогестеронът заради по-малките странични ефекти.
- **Естрогено-прогестероновите препарати** подобряват дисмнореята, но са показани само когато има нужда от контрацепция.

ПОКАЗАНИЯ ЗА ХОМЕОПАТИЧНО ЛЕЧЕНИЕ

- Есенциална дисмнорея, най-вече при млади момичета.
- Вторична дисмнорея, след обстоен преглед и изследвания, като хомеопатичното лечение допълва другата назначена терапия.

ОСНОВНИ ХОМЕОПАТИЧНИ МЕДИКАМЕНТИ

Actaea racemosa 9 CH

Cimicifuga racemosa L. или Actaea racemosa L. (сем. Лютикови)

Гроздовиден ресник

Използвана част: подземната част на растението

- Дисменорея, пропорционална на силата на кървенето
- Колкото кървенето е по-силно, толкова по-силна е болката, особено през първите дни на менструацията

Caulophyllum thalictroides 5 CH

Caulophyllum L. Michx. (сем. Киселтрънови)

Каулофилум

Използвана част: изсушената подземна част на растението

- Този медикамент упражнява отпускащо действие върху циркулярните влакна на маточната шийка
- Интермитентни спастични болки, които напомнят болките от контракциите по време на раждане
- Необилна менструация

Colocynthis 9 CH

Cucumis colocynthis L. (сем. Тиквови)

Колоцинт

Използвана част: пулпата на плода

- Медикаментът е с тропизъм към гладката мускулатура, включително и тази на миометриума
- Силни спастични болки с внезапно начало и край
- Подобряване от топлина (грейка), от силен натиск, при прегъване надве.